

Verslag bijeenkomst NOSTER netwerkgroep Nieuwe Spiritualiteit 19 februari 2013

Aanwezig: William Arfman
Joantine Berghuijs
Cyril Kuttiyanikkal
Ruben van Luijk
Jannes Mulder
Inez Schippers
Lieke Wijnia

Op dinsdag 19 februari vindt de eerste bijeenkomst van de netwerkgroep Nieuwe Spiritualiteit van 2013 plaats. Voor deze bijeenkomst zijn er een aantal onderwerpen ter bespreking voorgedragen.

Als eerste licht Joantine de recente ontwikkelingen rondom een Trouw artikel over onderzoek naar nieuwe spiritualiteit toe. Meerdere leden van de netwerkgroep en NOSTER hebben in reactie op dit artikel (dat claimt dat er in Nederland weinig tot geen onderzoek wordt gedaan op het gebied van nieuwe spiritualiteit) ingezonden stukken geschreven, o.a. Joantine. Zo stelde zij voor dat Trouw in de vorm van een reeks aandacht kan besteden aan onderzoeken die er wel gebeuren. Kocku von Stuckrad, voorzitter van de NGG, heeft opgeroepen tot een inventarisatie van onderzoeken op dit gebied om de ontwikkelingen duidelijk in kaart te krijgen.

Vervolgens bespreken we een artikel geschreven door Joantine. Hierin stelt ze dat het niet mogelijk is een allesomvattende definitie te geven van de term *spiritualiteit*, maar dat het veel zinnvoller is om te kijken naar welke opvattingen er leven onder mensen: hoe mensen zelf spiritualiteit beschrijven. Het opstellen van definities kan voor onderzoeksdoeleinden nuttige kaders bieden, maar een empirische benadering van spiritualiteit geeft inzicht in hoe de term leeft. Joantine heeft haar onderzoeksgegevens verkregen via een enquête, gehouden onder Nederlandse deelnemers. Haar bevindingen zijn van toepassing op de Nederlandse situatie. In een discussie gaan de groepsleden vooral in op de eventuele problemen die door deze manier van onderzoek doen kunnen ontstaan. Hierbij wordt bijvoorbeeld ingegaan op de formulering van de vragen en de invloed die dit kan hebben op de respondenten.

Daarna komt de conclusie van de dissertatie van Cyril aan bod. Zijn conclusie biedt een mooi overzicht van zijn gehele onderzoek. De conclusie is op zichzelf staand zeer leesbaar. Cyril heeft onderzoek gedaan naar de Khrist Bakhta beweging in India. Leden van deze beweging bekeren zich tot het christendom, maar voelen zich tegelijkertijd nog sterk verbonden met de hindoe cultuur. Vooral de praktijk van dopen vormt een obstakel voor deze groep, omdat het in hun ogen impliceert dat ze afstand moeten doen van hun hindoe wortels, waardoor ze zich vervreemden van hun familie. In zijn onderzoek presenteert Cyril een aantal modellen vanuit theologisch perspectief, hoe zowel de kerk als de leden van de beweging kunnen omgaan met deze interne tweestrijd. Zijn conclusie brengt vragen teweeg over welk perspectief in te nemen als onderzoeker en hoe dit duidelijk te verwoorden in je dissertatie.

Tot slot bespreken we twee blogs van Jannes, die hij heeft geschreven voor zijn website. De eerste gaat over verschillende typen van heiligheid, die Jannes omschrijft als dikke en dunne heiligheid. Deze terminologie legt hij uit in zijn blog, aan de hand van respectievelijk religieuze uitingen als een kerkdienst en civiele uitingen als een nationale vlag of een volkslied. De tweede tekst gaat over de spiritualisering van zowel het dagelijks leven als het religieuze domein. Het gebruik van de termen heiligheid en sacraliteit door elkaar zorgt bij de een voor academische verwarring, maar wordt door de ander van minder belang geacht voor gebruik in populaire teksten. Omdat de teksten voor

internet bedoeld zijn, moet er rekening worden gehouden met de lengte, en dus de lijn van het verhaal. Houd deze lijn in de gaten en probeer er niet te veel bij te halen.

William attendeert ons op de Call for Papers voor de NGG conferentie Lived Religion: Studying Religious Practice, in Leiden, 24-25 Oktober 2013:

http://www.godsdienstwetenschap.org/agenda_detail.php?agenda_id=66

Ook heeft NGG een dissertatieprijs ingesteld: de Gerardus van der Leeuw Dissertation Award:

http://www.godsdienstwetenschap.org/agenda_detail.php?agenda_id=65

De volgende bijeenkomst van de netwerkgroep zal eind april of begin mei plaatsvinden.

Interesse om ook te komen of meer informatie over de netwerkgroep? Stuur een e-mail naar: Inez Schippers (i.schippers@tilburguniversity.edu) of Lieke Wijnia (l.wijnia@tilburguniversity.edu).

Lieke Wijnia (TIU)